

پیام پژوهشی

شماره طرح پژوهشی: ۲۶۹۱

عنوان طرح: ارزیابی اثر محافظتی عصاره آبی گیاه *Melissa officinalis* L بر روی سمیت کبدی ناشی از داروی شیمی درمانی Methotrexate در موش صحرایی با استفاده از رادیوداروی ^{99m}Tc -Phytate

نام مجری: دکتر نوع پرست، دکترشاهانی

نام همکاران: دکتر عابدی، دکتر طالب پور

نام مرکز تحقیقاتی / دانشکده حمایت کننده: دانشکده داروسازی

تاریخ پایان طرح: ۱۳۹۶

نوع مخاطب

ارایه دهندگان خدمات درمانی

اهمیت موضوع

متوترکسات از داروهای موثر در درمان انواع نئوپلاسم ها خصوصاً لوسمی لنفوبلاستیک حاد در کودکان و بیماری های التهابی مانند آرتریت روماتوئید و پسوریازیس است. در مواردی مانند استفاده از دوزهای بالا یا درمان طولانی مدت با دوز پایین این دارو و یا در موارد اختلال عملکرد کلیه، آسیب کبدی ایجاد می شود. به نظر می رسد مکانیسم این آسیب افزایش گونه های فعال اکسیژن و نیترژن و القاء استرس اکسیداتیو باشد.

بادرنجبویه (*Melissa officinalis* L) گیاهی دارای ترکیبات با خاصیت آنتی اکسیدانته می باشد. در این پژوهش، اثر عصاره آبی گیاه بادرنجبویه در برابر سمیت کبدی ناشی از متوترکسات در نمونه آزمایشگاهی موش صحرایی با استفاده از رادیو داروی ^{99m}Tc -Phytate بررسی شد.

مهمترین نتایج طرح به زبان غیر تخصصی

نتایج نشان دهنده اثر محافظتی و آنتی اکسیدانته موثر عصاره بادرنجبویه با دوز 100mg/Kg به مدت ۱۴ روز بر سمیت کبدی ناشی از متوترکسات در موش صحرایی می باشد. به نظر می رسد مصرف بادرنجبویه در دوزهای پایین و مدت زمان کوتاه تر موثرتر بوده و می تواند عامل مناسبی در حفاظت از کبد در برابر داروهای شیمی درمانی باشد.

پیشنهاد برای کاربرد نتایج

می توان با انجام مطالعات تکمیلی، اثر دوزهای مختلف عصاره آبی گیاه بادرنجبویه را بررسی کرده و بهترین دوز را برای استفاده در کاهش سمیت متوترکسات یافت. با این روش می توان دوز های بالاتری از متوترکسات را استفاده نموده و روند درمان در شیمی درمانی را بهبود بخشیده که می تواند نوید بخش افزایش کیفیت زندگی مرتبط با سلامت جسمی در بیماران تحت شیمی درمانی با متوترکسات باشد.